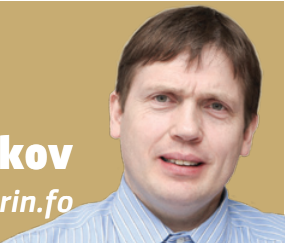

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov

eirikur@sosialurin.fo

FÓLKID VRAKAÐI FULLVELDI

Fólkatingsvalið í gjár var sera týðuligt: Høgni Hoydal varð vígaður og funnin ov lættur, og Tjóðveldi varð valt frá.

Sambandsflokkurin fekk eitt sera gott val, og fólkid flutti seg við risalopum frá fullveldispolitikkinum, sum Tjóðveldisflokkurin – stuðlaður av Fólkaflokkinum, Sjálvstýrisflokkinum og Miðflokkinum – setti á dagsskránna í 1998.

Fólkatingsvalið var eisini ein uppgerð millum stjórnarskipanarpolitikkinn hjá Høgna Hoydal og stórum pørtum av lögtinginum, ikki minst tí, sum Sjúrður Skaale hevur víst á seinastu mánaðirnar, sum eisini var orsøkin til, at hann saðlaði um, vendi Tjóðveldinum bakið og

fór upp í Javnaðarflokkin.

Soleiðis er fólkatingsvalið eisini søguligt. Vit skulu heili 30 ár aftur í tíðina – heilt aftur til fólkatingsvalið í 1981 – fyri at finna seinasta valið, har eitt sambandsumboð og eitt javnaðarumboð varð valt á fólkating. Tað var tá sambandsstjórnaræt Pauli Ellefsen og tjóðveldisstjórnaræt Erlendur Patursson. Sæð við tjóðveldisbrillum, so eru vit bumbað ein heilan mansaldur aftur í tíðina.

Veruleikin er kortini ikki so einfaldur, at alt sum Tjóðveldi – og fyrrverandi fullveldisvongurin – hevur staðið fyri, er kveistrað til viks. Tvørturímóti hava flestu flokkar tikið partar av tí konsens-

uspolitikki, sum er sprottin úr hesum arbeiðið til sín, meðan Tjóðveldi hevur staðið fast við, at einki ber tiluttan loysingin – at vit fáa fult tjóðarfrælsi, fullveldi.

Konfrontatiónsleiðin hjá Tjóðveldinum er vrakað av fólkinum. Veruleikin er ikki svart/hvítur, men rættiliga nuanseraður.

Eingin tosar tó um at fara aftur í tíðina, at hækka blokkin og soleiðis binda okkum tættari at Danmark, tó at argumentatiónin hjá Sambandsflokkinum viðhvørt ber á tað borðið. Vit skulu hava í huga, at sjálvt Sambandsflokkurin ikki í álvara tosar um at hækka blokkin aftur til tað, hann var, men heldur tosar um at tíðna blokkstuðulin

uppaftur. Hóast hetta kann tykjast sum bakvendur politikkur, so hevur Sambandsflokkurin eitt poeng í hesum. Og tað er, at fastfrystingin er ein føroysk avgerð – og at »tíðningin« eisini verður ein føroysk av-

gerð, tí vit hava rætt til hesar pengar, men vilja ikki hava teir. Hetta snýr seg um prístalsviðgerðina av blokkinum. Við at lata hann standa í stað, so minkar hann – og sum frá líður burtur í einki.

Tað sum stendur rimmarfast eftir fólkatingsvalið er, at vit skulu ganga ta hólugu leiðina í stjórnarmálinum. Tí eigur Tjóðveldi at taka í egnan barm nú og vísa, at flokkurin er ein pragmatiskur flokkur, sum vil finna loysnir heldur enn konfrontatión.

» Tað eru 30 ár síðani B og C vóru á danatingi saman

Tríggir bummarar hjá Jørgen Niclasen

Fólkatingsvalið í gjár var ein katastrofa fyri formann Fólkaflaksins, Jørgen Niclasen. Tað kunnu sjálvandi vera fleiri meiningar um, hví ein floksformaður fær eitt so vánaligt val í einum flokki, sum kortini hevur eitt gott val – umstøðurnar havdar í huga.

Men Jørgen Niclasen hevur tikið nakrar ikki serliga skilagóðar politiskar avgerðir:

Hann legði bráðliga frá sær sum uttanríkisráðharri 19. januar ár. Hann gav Jacob Vestergaard uppgávuna at vera uttanríkisráðharri umframt. Hann hevði onga góða grundgeving fyri síni avgerð.

Síðani gjørdi hann av í apríl at taka Fólkaflokkin úr samgonguni. Ein avgerð, sum eftir øllum at døma sendir Fólkaflokkin á eina oyðimarkarferð. Ein avgerð, sum førir við sær, at Fólkaflokkurin missir fótafestið – hesin flokkurin, sum síðani 1975 hevur sitið í landsstýrinum í

nærum 30 ár.

Jóannes Eidesgaard tók eina slíka avgerð fyri Javnaðarflokkin í 1996, sum førði til átta ár í politiskum myrkri.

Tann triði bummarin hjá Jørgen Niclasen var at planta søgur um Uttanríkisráðið á Vágaportalin. Tað er einki dulsmál, at Jørgen Niclasen og Ólavur í Beiti eru sera tætt knýttir. Síðani stríðið um aðalstjóran er Herluf Sigvaldson vavdur upp í hetta harkaliðið í Sørvági.

Men bummarin hjá Jørgen Niclasen var kortini tann, at allar hesar søgur um skilaloysi í Uttanríkisráðnum, sum eitt nú førði við sær, at

ein tilvildarligur deildars-tjóri kundi fara út í býin og brenna eina heila millión av – bara fyri at brúka pengarnar – eru grundaðar á, at einki skil hevur verið í leiðsluni í Uttanríkisráðnum, sum Jørgen Niclasen sjálvur hevði ábyrgdina av.

Hetta vísir ein leiðara, sum ikki er mentur at leiða.

Veljarar hjá Fólkaflokkinum halda heldur ikki, at Jørgen Niclasen er mentur at leiða Fólkaflokkin. Tað vístu teir við at kveistra hann niður á fjórða pláss, meðan Annika Olsen varð hevjað upp í allar fremstu røð.

Løn og revsing

BOGI ANDREASEN
KJAK Á SÍÐU 14

Framsøkið universitet

JÓGVÁN ARGE
KJAK Á SÍÐU 15

Gekk uttan Eidesgaard

Tað var eftir øllum at døma ein klók avgerð hjá Javnaðarflokkinum at hugsa nýtt, tá flokkurin stillaði upp til Fólkatingsvalið.

Vit skrivaðu á hesum stað, at einasta vón hjá Javnaðarflokkinum og Fólkaflokkinum at vinna sessirnar á Fólkatingi frá Sambandinum og Tjóðveldinum var at stilla Jóannes Eidesgaard og Anfinn Kallsberg upp.

Men tað vísti seg als ikki at verða neyðugt. Og tað hevði kanska givið øvugta effekt, um í

øllum førum Javnaðarflokkurin gjørdi tað.

Flokkurin og fyrrverandi floksformaðurin hava gjørt av, at Jóannes Eidesgaard ikki skuldi stilla upp aftur. Nú skuldi nýggi formaðurin »koyra« flokkin. At hann so fekk sera góða hjálp frá Sjúrði Skaale, tað var kanska tilvildarligt hepn. Men signalvirðið hevði ikki verið tað sama. Nú skuldu nýggju fólkin standa á egnum beinum – og tað eydnaðist.

Fólkatingsumboð síðani 1948

A. Thorstein Petersen	1943-1950
C. Petur M. Dam	1948-1957 og 1964-1966
B. Johan Poulsen	1950-1964
A. Hákun Djurhuus	1957-60 og 1968-73
C. Johan Nielsen	1960-64* og 1966*-79
A. Poul Adrian Andreassen	1964-1968
E. Ellintur Patursson	1973-1977
B. Pauli Ellefsen	1977-87 og 88-90
C. Jákup Lindenskov	1979-84 og 1987-88* og 1990-93*
B. Johannes M. Olsen	1981-1985* og 1994-1998*
A. Óli Breckmann	1984-2001
C. Atli Dam	1987-1988 og 90-1994
B. Edmund Joensen	1994-98 og 07-
C. Jóannes Eidesgaard	1998-2001
E. Høgni Hoydal	2001-2011
B. Lisbeth Petersen	2001-2005
A. Anfinn Kallsberg	2005-2007
E. Tórbjørn Jacobsen	2001-2004*
E. Sjúrður Skaale	2008*
C. Sjúrður Skaale	2011
E. Annita á Fríðriksmørk	2008*

* varamaður